

Bringing the Convention closer to home
La Convention à votre porte

Azil¹

1. Ključni pojmovi o azilu i ECHR-u (Europski sud za ljudska prava)	1
2. Barijere za uklanjanje tražitelja azila	2
3. Procjena rizika	3
4. Diplomatska jamstva i interno premještanje.....	4
5. Ranjive skupine.....	4
6. Uvjeti prihvaćanja tražitelja azila.....	5
7. Pritvor tražitelja azila.....	5
8. Postupak davanja azila i učinkoviti pravni lijekovi	6
9. Privremene mjere prema Pravilu 39.....	7
10. Kolektivna protjerivanja	7
11. Konačne primjedbe o azilu i ECHR-u.....	8

1. Ključni pojmovi o azilu i ECHR-u (Europski sud za ljudska prava)

Ljudi su stoljećima putovali ogromnim prostranstvima kako bi se nastanili u Europi. Neki od njih dolaze u potrazi za međunarodnom zaštitom. Oni traže azil.

Nije uvijek lako razumjeti razliku između migranata, tražitelja azila, izbjeglica i ostalih skupina, posebice zato što se ti pojmovi često u medijima zlorabe. Evo nekoliko pojmova koje ne bi trebalo miješati.

Riječ „migrant“ opisuje osobu koja se seli iz jednog mjesta, područja ili zemlje u neko drugo. Pojam „tražitelj azila“ odnosi se na migranta koji traži međunarodnu zaštitu.

U Europi, međunarodna zaštita može poprimiti oblik izbjegličkog statusa ili supsidijarne zaštite.

Izbjeglički status reguliran je *Ženevskom konvencijom o statusu izbjeglica* iz 1951. godine. Taj status daje strana država osobi koja ima utemeljeni strah da će u svojoj zemlji podrijetla biti proganjana na osnovi rase, religije, nacionalnosti, članstva u određenoj društvenoj skupini ili zbog političkog mišljenja.

¹ @ Vijeća Europe/Europski sud za ljudska prava, 2016
Sadržaj ovog teksta ne vezuje Sud

Ako strana država smatra da je migranta potrebno zaštititi, ali iz razloga koji nisu navedeni u *Ženevskoj konvenciji*, ona može odlučiti dodijeliti supsidijarnu zaštitu umjesto statusa izbjeglice.

Ovaj Sud – Europski sud za ljudska prava – nije nadležan ispitati primjenu *Ženevske konvencije*. A *Europska konvencija o ljudskim pravima* ne predviđa pravo na azil. Pravo je svake države, i to je stvar načela, da kontrolira ulazak, boravak i istjerivanje ljudi koji nisu državljani te zemlje.

No, države članice Vijeća Europe imaju obvezu svakome pod njihovom jurisdikcijom, uključujući migrante, osigurati poštovanje prava zajamčenih *Europskom konvencijom za ljudska prava*. Zbog toga praksa Suda nameće određena ograničenja na pravo država da nekoga na granici odbiju².

2. Barijere za uklanjanje tražitelja azila

Koja su prava prema Konvenciji koja mogu predstavljati barijeru za uklanjanje tražitelja azila?

U prvom redu, oni su obuhvaćeni člankom 2. Konvencije, koji jamči pravo na život, i člankom 3., koji zabranjuje mučenje, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Nitko se ne smije vratiti nekamo gdje je izložen stvarnom riziku da se s njime ili njome postupa suprotno bilo kojoj od gore navedenih odredbi. To je načelo neodbijanja. Na primjer, u jednom slučaju protiv Ujedinjenog Kraljevstva, Sud je odlučio da bi deportacija dvaju tražitelja azila u Somaliju predstavljala kršenje članka 3. zbog humanitarne krize i bezobzirnog nasilja u Mogadishuu³.

Prema Konvenciji, zabrana predviđena člankom 3. je apsolutna. To znači da države članice Vijeća Europe uvijek imaju odgovornost čuvati osobe koje nisu državljani te zemlje od takvih postupanja čak i u slučaju izгона. Dosadašnje vladanje tražitelja azila, koliko god nepoželjno ili opasno, stoga ne može biti materijalno značajno⁴.

Članci 2. i 3. Konvencije također zabranjuju „neizravno odbijanje“. Neizravno odbijanje znači protjerivanje u državu u kojoj, bez pravilne procjene njihove situacije, migrante može čekati daljnja deportacija. To se također primjenjuje u kontekstu *Dublinske uredbe* Europske unije. I tako, u slučaju koji se tiče izгона iz Belgije u Grčku, Sud je smatrao da tamo gdje je proces azila određene države članice EU-a manjkav te ne nudi učinkovita jamstva u pogledu proizvoljnog uklanjanja, ostale se države članice moraju suzdržati od vraćanja tražitelja azila u tu zemlju na temelju *Dublinske uredbe*⁵.

Članci 2. i 3. Konvencije također se mogu primijeniti kada ugroženim osobama bude odbijen ulazak na granici zemlje⁶ ili kada ih se presretne na moru. Na primjer, Sud je utvrdio da skupina migranata uhvaćenih na moru od strane talijanskih vlasti nije smjela biti vraćena po kratkom postupku u Libiju gdje im je prijetila stvarna opasnost da će se s njima postupati u suprotnosti članku 3. Umjesto toga, trebalo im je dati priliku da zatraže azil u Italiji⁷.

Ostale barijere za izbacivanje tražitelja azila mogu proizaći iz opasnosti od flagrantnog kršenja članka 5. ili članka 6. Konvencije u određenoj zemlji. Članak 5. jamči pravo na slobodu i sigurnost, a članak 6. pravo na pošteno suđenje.

² *Abdulaziz, Cabales i Balkandali protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [9214/80](#), 28. svibnja 1985., čl. 67., serija A br. 94, i *Saadi protiv Italije* [GC], [37201/06](#), čl. 124.-125., ECHR 2008.

³ *Sufi i Elmi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [8319/07](#) i 11449/07, 28. lipnja 2011.

⁴ *Saadi protiv Italije* [GC], [37201/06](#), ECHR 2008.

⁵ *M.S.S. protiv Belgije i Grčke* [GC], [30696/09](#), ECHR 2011.

⁶ *Gebremedhin [Gaberamadhien] protiv Francuske*, [25389/05](#), ECHR 2007.-II

⁷ *Hirsi Jamaa i ostali protiv Italije* [GC], [27765/09](#), ECHR 2012.

Te odredbe mogu se, na primjer, pojaviti ako bi neka država primateljica proizvoljno uhitila nekog tražitelja azila, a da mu prethodno nije sudila, ili ako bi ga zatvorila tijekom duljeg razdoblja nakon osude tijekom očito nepoštenog suđenja. Međutim, u takvim se slučajevima primjenjuje veoma visok prag⁸. Na primjer, u slučaju koji se tiče deportacije iz Ujedinjenog Kraljevstva u Jordan, Sud je utvrdio da je mogućnost pritvora prije suđenja u trajanju od 50 dana mnogo kraća od duljine pritvora koja se traži za očito kršenje članka 5. S druge strane, prihvaćanje dokaza o mučenju u ponovnom kaznenom sudskom postupku bilo bi jednako očitom uskraćivanju pravde, u smislu kršenja članka 6. Konvencije⁹.

3. Procjena rizika

Kako bi predstavljalo kršenje članka 3. Konvencije, postupanje mora postići barem određenu razinu ozbiljnosti¹⁰. Hoće li taj prag biti postignut, ovisi o svim okolnostima, uključujući dob tražitelja azila, spol i zdravstveno stanje¹¹. Ti će se elementi kumulativno ispitati. Svaka procjena toga prijeti li tražitelju azila postupanje koje je suprotno članku 3., mora biti individualna i utemeljena na svim dostupnim dokazima.

Prema Konvenciji, rizik od lošeg postupanja u odredišnoj zemlji mora biti „stvaran“, „predvidljiv“ i „osoban“. Stoga će Sud tražiti od migranta tražitelja azila da pokaže posebne okolnosti koje bi ga osobno učinile ranjivim s obzirom na loše postupanje.

Te posebne okolnosti mogu se prikazati informacijama o prethodnom lošem postupanju u odredišnoj zemlji, kroz prethodne dodjele izbjegličkog statusa u stranim državama ili procjene Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice¹².

Također ih se može prikazati dokazom o trenutnom sustavnom progonu osoba u sličnim okolnostima, pod uvjetom da se takva skupina može identificirati. Na primjer, Sud je izdao takvu presudu u pogledu članova manjinskog stanovništva Ashraf u Somaliji¹³.

Sud je također prihvatio da izlaganje pojedinca nekoj situaciji općeg nasilja izuzetnog intenziteta može biti dostatno kako bi se zaključilo da će ta osoba biti izvrgnuta lošem postupanju jednostavno zato što se nalazi u dotičnom području¹⁴.

U određenim okolnostima, izlaganje tražitelja azila ekstremnom siromaštvu ili veoma oskudnim uvjetima života također može predstavljati kršenje članka 3.¹⁵. Na primjer, Sud je utvrdio da su uvjeti u glavnim izbjegličkim logorima u Keniji i Somaliji, posebice ekstremna prenatrpanost i veoma ograničen pristup zaklonu, vodi i sanitarnim uvjetima, bili toliko teški da su dosegli potreban prag ozbiljnosti¹⁶.

⁸ *Mamatkulov i Askarov protiv Turske* [GC], [46827/99](#) i 46951/99., ECHR 2005.-I

⁹ *Othman (Abu Qatada) protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [8139/09](#), ECHR 2012. (izvadci)

¹⁰ *Soering protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [14038/88](#), 7. srpnja 1989., serija A br. 161, čl. 100.

¹¹ *Irska protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [5310/71](#), 18. siječnja 1978., serija A br. 25

¹² *Singh i ostali protiv Belgije*, [33210/11](#), 2. listopada 2012.

¹³ *Salah Sheekh protiv Nizozemske*, [1948/04](#), 11. siječnja 2007., i, *a contrario*, *Vilvarajah i ostali protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [13163/87](#) i ostali, 30. listopada 1991., Serija A br. 215

¹⁴ *Sufi i Elmi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [8319/07](#) i 11449/07, 28. lipnja 2011.

¹⁵ *M.S.S. protiv Belgije i Grčke* [GC], [30696/09](#), ECHR 2011.

¹⁶ *Sufi i Elmi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [8319/07](#) i 11449/07, 28. lipnja 2011.

Na tražitelju azila je da dostavi dokaze koji mogu pokazati da postoje dostatni razlozi za vjerovanje da, ako ih se ukloni iz države članice Vijeća Europe, on ili ona bit će izloženi stvarnom riziku lošeg postupanja u zemlji primateljici.

Tamo gdje se podastu takvi dokazi, na Vladi je da otkloni svaku sumnju u vezi s njima¹⁷.

Sud je prihvatio da su tražitelji azila često u posebnoj situaciji koja može zahtijevati da im se da prednost u odnosu na moguću sumnju kada se procjenjuje vjerodostojnost njihovih izjava i prateće dokumentacije¹⁸.

4. Diplomatska jamstva i interno premještanje

Zemlja koja osobu vraća može od zemlje odredišta tražiti diplomatska jamstva da dotična osoba nakon povratka neće biti izvrgnuta lošem postupanju. Takva jamstva mogu umanjiti rizik, no ona sama po sebi nisu dostatna kao jamstvo zaštite.

Kakvu će težinu Sud u određenom slučaju dati diplomatskim jamstvima ovisi o okolnostima koje pretežu u relevantno vrijeme. Sud će prvo ispitati isključuje li opće stanje ljudskih prava u državi primateljici prihvaćanje bilo kakvih jamstava. Zatim će u obzir uzeti kvalitetu danih jamstava može li se – u svjetlu prakse državi primateljice – na njih osloniti¹⁹.

Država također može predložiti interni premještaj tražitelja azila na sigurno područje u zemlji odredišta. Ponovno, Sud će donijeti detaljnu procjenu kako bi odredio je li osoba koju je potrebno izgnati doista u mogućnosti putovati u dotično područje, kako bi imala pristup i tamo se nastanila²⁰.

To uključuje razmatranje je li točka povrata sigurna, sadrži li ruta prepreke te jesu li tranzitna područja sigurna za prelazak tog pojedinca kako bi dospio na odredište. Sud također provodi procjenu osobnih okolnosti tražitelja azila²¹.

5. Ranjive skupine

Slučajevi koji dopiju na Sud uvijek se ispituju s obzirom na osobnu situaciju tražitelja azila. Međutim, neki tražitelji azila mogu inherentno pripadati ranjivim skupinama te je Sud priznao da njima zbog toga treba posebna zaštita²².

Takve ranjive skupine mogu biti manjine koje su sustavno podvrgnute zlostavljanju ili određene skupine – kao što su djeca, trudnice, osobe s invaliditetom ili starije osobe – koje su priznate kao osobe s posebnim potrebama.

Status podnositelja zahtjeva kao tražitelja azila posebice je važan. To je zato što postoji široki konsenzus na međunarodnoj i europskoj razini da tražitelji azila pripadaju posebno nepriviligiranoj i ranjivoj skupini stanovništva kojoj je potrebna posebna zaštita.

¹⁷ *Saadi protiv Italije* [GC], [37201/06](#), 28. veljače 2008.

¹⁸ *Salah Sheekh protiv Nizozemske*, [1948/04](#), 11. siječnja 2007., i *R.C. protiv Švedske*, [41827/07](#), 9. ožujka 2010.

¹⁹ *Othman (Abu Qatada) protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [8139/09](#), ECHR 2012. (izvadci)

²⁰ *Salah Sheekh protiv Nizozemske*, [1948/04](#), 11. siječnja 2007.

²¹ *Sufi i Elmi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [8319/07](#) i 11449/07, 28. lipnja 2011.

²² *M.S.S. protiv Belgije i Grčke* [GC], [30696/09](#), ECHR 2011.

Posebni status tražitelja azila kao člana ranjive skupine može utjecati na obveze koje se nameću državama glede uvjeta u kojima je takva osoba primljena i pitanja može li se ili ne takva osoba ukloniti iz zemlje.

Situacija maloljetnika bez pratnje koji traže azil posebno je važna. Jedan je primjer slučaj 15-godišnjeg dječaka iz Afganistana koji je azil zatražio u Grčkoj²³. Sud je utvrdio da su uvjeti u kojima je taj maloljetnik bez pratnje u početku bio zatvoren bili nezadovoljavajući, a vlasti se kasnije, nakon njegova otpuštanja, nisu pobrinule za njega, što je bilo jednako ponižavajućem postupanju, kršenju članka 3. Konvencije, posebno s obzirom na to da je tinejdžer ostao beskućnikom nekoliko dana prije nego mu je pomogla lokalna nevladina udruga.

6. Uvjeti prihvaćanja tražitelja azila

Članak 3. Konvencije zahtijeva da se države primateljice pobrinu za smještaj i pristojne materijalne uvjete tražitelja azila koji su siromašni i sasvim ovisni o pomoći države.

U svojoj značajnoj presudi o tom pitanju²⁴, Sud je utvrdio da Grčka nije ispunila svoje obveze prema članku 3. zato što nije osigurala adekvatne uvjete prihvata za tražitelja azila dok je njegov postupak za dobivanje azila bio u tijeku. Koji su elementi Sud naveli na takav zaključak? Prvo, u početku je tražitelj azila držan u veoma prenapučenim uvjetima i s neadekvatnim sanitarnim čvorom u prihvatnom centru za migrante. Drugo, činjenica je da je nakon otpuštanja živio više mjeseci u parku, u stanju ekstremnog siromaštva, te da nije bio u mogućnosti brinuti se ni za svoje najosnovnije potrebe. I treće, smatralo se da je njegovo stanje bilo tim teže jer je tražitelj azila živio u stalnom strahu od napada i pljačke, a nije bilo nikakve vjerojatnosti da će se njegova situacija poboljšati.

U jednom drugom sličnom slučaju²⁵, koji je pokrenut protiv Švicarske, Sud je presudio da uvjeti prihvata tražitelja azila u Italiji ni u kom slučaju nisu bili kritični kao oni u Grčkoj. To samo po sebi nije moglo predstavljati opće dopuštenje za povrat u tu zemlju. Međutim, Sud je uzeo u obzir da je tražitelj azila bio u posebnoj situaciji, s obzirom na to da se radilo o osmeročlanoj obitelji sa šestero maloljetne djece, uključujući i dojenče. Stoga je zaključeno da je, čak i ako nema sustavnih grešaka, dužnost vlasti države koja osobe istjeruje, da dobije jamstva države primateljice da će, po njihovu dolasku, tražitelji azila biti primljeni u objektima i uvjetima koji su prilagođeni za dob djece te da će obitelj biti držana na okupu.

7. Pritvor tražitelja azila

Europska Konvencija o ljudskim pravima omogućuje državama da kontroliraju slobodu stranih državljana u kontekstu imigracije. Stoga, u određenim okolnostima migranti, uključujući tražitelje azila, mogu biti pritvoreni sve dok im država ne dopusti da uđu ili da ostanu u zemlji.

Prema članku 5. stavak 1. (f) Konvencije, migranti mogu biti lišeni slobode samo u skladu s postupkom koji je propisan zakonom, a mjera može biti opravdana iz dva razloga: za sprečavanje neovlaštenog ulaska na nacionalni teritorij ili u svrhu protjerivanja.

Kako bi se izbjeglo da ga se smatra proizvoljnim i suprotnim Konvenciji, takav pritvor mora se provesti u dobroj vjeri. Što to znači? To znači da pritvor mora biti usko vezan uz svrhu sprječavanja

²³ *Rahimi protiv Grčke*, [8687/08](#), 5. travnja 2011.

²⁴ *M.S.S. protiv Belgije i Grčke* [GC], [30696/09](#), ECHR 2011.

²⁵ *Tarakhel protiv Švicarske* [GC], [29217/12](#), ECHR 2014. (izvadci)

neovlaštenog ulaska ili protjerivanja; da mjesto i uvjeti pritvora moraju biti prikladni te da trajanje pritvora ne smije premašiti ono koje je razumno potrebno u dotične svrhe²⁶. Takav pritvor prestaje biti zakonitim ako se postupak provodi bez zakonitog sudskog postupka²⁷ ili ako više nema realne šanse za izgon²⁸.

Prema članku 5. stavak 2. Konvencije, pritvoreni tražitelji azila moraju biti promptno obaviješteni o razlozima njihova pritvora²⁹ na jeziku koji razumiju. A članak 5. stavak 4. zahtijeva pristup sucu koji nakon temeljitog ispitivanja svih činjenica brzo mora odlučiti³⁰ o zakonitosti njihova pritvaranja³¹ i koji mora provoditi povremene revizije pritvora ako je on produljen.

Pitanje je je li lišavanje slobode u skladu sa zahtjevima u svjetlu osobnih okolnosti svakog slučaja. U praksi, lišavanje maloljetnika slobode – s pratnjom ili bez nje – može samo rijetko biti opravdano³².

8. Postupak davanja azila i učinkoviti pravni lijekovi

Članak 6. Konvencije i njegov puni opseg proceduralnih prava koja jamče pravo na pošteno suđenje ne može se primijeniti na azil i na postupak izгона. No, članak 13. Konvencije, koji jamči pravo na učinkovit pravni lijek, jest primjenjiv. Zato što članak 13. nije autonomna odredba, na njega se može osloniti samo ako tražitelj azila također ima opravdani prigovor prema nekoj drugoj odredbi Konvencije, kao što je prigovor opasnosti od lošeg postupanja suprotno članku 3.

Koji su onda zahtjevi Konvencije u pogledu postupka davanja azila?

U prvom redu, Sud je utvrdio da pojedinci moraju imati adekvatne informacije o proceduri dobivanja azila koja će se slijediti³³. To zahtijeva postojanje pouzdanog sustava komunikacije između vlasti i tražitelja azila³⁴. Štoviše, pojedinci moraju imati učinkovit pristup takvom postupku. To pak može zahtijevati dostupnost tumača i pristup pravnoj pomoći.

Kada se procjenjuje imaju li tražitelji azila pristup učinkovitim pravnom lijeku, Sud će normalno ispitati domaći sustav kao cjelinu. Mišljenja je da: „Čak i ako jedan pravni lijek sam po sebi u cijelosti ne udovoljava zahtjevima članka 13., skup pravnih lijekova prema domaćim zakonima može udovoljiti“³⁵.

Učinkovit pravni lijek mora biti dostupan prema zakonu i u praksi³⁶.

Kompetentna nacionalna vlast ne mora nužno biti sudska. No njezina moć i jamstva uzimaju se u obzir prilikom ispitivanja učinkovitosti pravnoga lijeka. Takvo nacionalno tijelo mora biti neovisno te mora provoditi detaljan i strogi nadzor³⁷ zahtijeva za dobivanje azila te mora ispitati meritum slučaja³⁸.

²⁶ *Saadi protiv Italije* [GC], [37201/06](#), ECHR 2008.

²⁷ *Chahal protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [22414/93](#), 15. studenoga 1996., Izvješća o presudama i odlukama 1996.-V

²⁸ *Mikolenko protiv Estonije*, [10664/05](#), 8. listopada 2009.

²⁹ *Louled Massoud protiv Malta*, [24340/08](#), 27. srpnja 2010.

³⁰ *Sławomir Musiał protiv Poljske*, [28300/06](#), 20. siječnja 2009.

³¹ *Nikolova protiv Bugarske* [GC], [31195/96](#), ECHR 1999.-II

³² *Rahimi protiv Grčke*, [8687/08](#), 5. travnja 2011., *Muskhadzhiyeva i ostali protiv Belgije*, [41442/07](#), 19. siječnja 2010. i *Mubilanzila Mayeka i Kaniki Mitunga protiv Belgije*, [13178/03](#), ECHR 2006-XI

³³ *Abdolkhani i Karimnia protiv Turske*, [30471/08](#), 22. rujna 2009.

³⁴ *M.S.S. protiv Belgije i Grčke* [GC], [30696/09](#), § 301, ECHR 2011.

³⁵ *Gebremedhin [Gaberamadhien] protiv Francuske*, [25389/05](#), ECHR 2007-II

³⁶ *M.S.S. protiv Belgije i Grčke* [GC], [30696/09](#), ECHR 2011.

Posebna pažnja pridaje se brzini djelovanja pravnog lijeka jer njegova učinkovitost može biti potkopana odugovlačenjem i prekomjernim trajanjem³⁹.

S druge strane, brz postupak glede zahtjeva tražitelja azila ne bi smio imati prednost nad učinkovitošću ključnih proceduralnih jamstava da se tražitelja azila zaštiti od proizvoljnog izгона. Nerazumno kratak vremenski rok za predaju zahtjeva, kao što je slučaj u kontekstu ubrzanih postupaka za dobivanje azila, može potkopati provođenje i učinkovitost pravnoga lijeka. Na primjer, u slučaju koji se tiče deportacije sudanskog državljanina iz Francuske, Sud je utvrdio da su vremenski rok od pet dana za predaju početnog zahtjeva za azilom i rok od 48 sati za osporavanje kasnije odluke o izgonu doista bili prekratki. Ti i ostali elementi u ovom slučaju pravni su lijek učinili praktično neučinkovitim, što predstavlja kršenje članka 13., a koji se uzima zajedno s člankom 3. Konvencije⁴⁰.

Članak 13. također zahtijeva automatski suspenzivni učinak pravnoga lijeka – drugim riječima, da planirani izgon mora biti stavljen na čekanje sve dok se ne donese konačna odluka⁴¹. Sama mogućnost traženja suspenzivnog učinka ili lijeka, koji ima takav učinak „u praksi“, nije dostatna⁴².

9. Privremene mjere prema Pravilu 39

Prilikom predaje zahtjeva Sudu, tražitelji azila mogu od Suda zatražiti da navede tuženoj državi privremenu mjeru prema pravilu 39 Pravilnika Suda tako da se tužena država mora odreći vraćanja tražitelja azila u zemlje u kojima im prijete neposredan rizik nepopravljive štete. Zahtjevi za privremenim mjerama dopuštaju se samo u iznimnim okolnostima. No ako je indicirana bilo koja mjera Pravila 39, tužena država ima obvezu poštovati je. Ako to ne učini, može se smatrati da krši članak 34. Konvencije glede sprječavanja prava na predaju zahtjeva⁴³.

10. Kolektivna protjerivanja

Dodatne proceduralne mjere zaštite glede kolektivnih protjerivanja predviđene su člankom 4. Protokola br. 4 Konvencije. Potrebno je provesti postupak identifikacije i pravilno procijeniti osobne okolnosti svakog tražitelja azila u skupini. Inače će se izgon smatrati kolektivnim i stoga onim koji krši ovu odredbu. U već spomenutom slučaju presretanja na moru protiv Italije⁴⁴, Sud je utvrdio da se članak 4. Protokola br. 4 također odnosi na izgon stranaca u treće zemlje koji se provodi izvan nacionalnog teritorija.

³⁷ *M.S.S. protiv Belgije i Grčke* [GC], [30696/09](#), čl. 293, ECHR 2011.

³⁸ *Chahal protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [22414/93](#), 15. studenoga 1996., Izvješća o presudama i odlukama 1996.-V

³⁹ *De Souza Ribeiro protiv France* [GC], [22689/07](#), ECHR 2012.

⁴⁰ *I.M. protiv France*, [9152/09](#), 2. veljače 2012.

⁴¹ *Čonka protiv Belgije*, [51564/99](#), ECHR 2002.-I, i *Gebremedhin [Gaberamadhien] protiv Francuske*, [25389/05](#), ECHR 2007.-II

⁴² *Gebremedhin [Gaberamadhien] protiv Francuske*, [25389/05](#), ECHR 2007.-II

⁴³ *Mamatkulov i Askarov protiv Turske* [GC], [46827/99](#) i 46951/99, ECHR 2005.-I

⁴⁴ *Hirsi Jamaa i ostali protiv Italije* [GC], [27765/09](#), ECHR 2012.

11. Konačne primjedbe o azilu i ECHR-u

Kao što je u ovoj prezentaciji pokazano, države članice Vijeća Europe imaju pravo odrediti koji se tražitelji azila doista kvalificiraju za međunarodnu zaštitu. Nije zadatak Europskog suda da odluči o meritumu pojedinačnih zahtjeva za azilom. Međutim, u kontroli svojih granica, države moraju djelovati u skladu sa standardima ECHR-a i u skladu s načelima koja se izvode iz ogromnog tijela prakse Suda kako bi se zajamčilo poštovanje ljudskih prava tražitelja azila.

Svi predmeti na koje se u ovoj prezentaciji pozivalo mogu se pronaći u bazi podataka HUDOC-a (Europski sud za ljudska prava)⁴⁵. Dodatne informacije dostupne su na internetskoj stranici Suda⁴⁶ te u relevantnom edukacijskom materijalu HELP-a⁴⁷, *Programa Vijeća Europe za edukaciju pravnih stručnjaka o ljudskim pravima*.

⁴⁵ <http://hudoc.echr.coe.int>

⁴⁶ www.echr.coe.int

⁴⁷ www.coe.int/help